

B türü sarılığın yayılmasını engellemek

B türü sarılık enfeksiyonu da, çoğu bulaşıcı hastalıklar gibi, önlenebilir. B türü sarılık enfeksiyonunun yayılmasını önlemenin bazı yolları şunlardır:

- ▶ Enfeksiyona duyarlı herkes için B türü sarılık aşısı
- ▶ Enfeksiyonlu kişilerle yakın teması olanların aşı olmasının sağlanması
- ▶ Başka birisinin kanı ile temastan kaçınmak
- ▶ Enjeksiyon araçlarını paylaşmamak (uyuşturucu enjektelerde eden kişiler için)
- ▶ Diş fırçası, traş bıçağı veya tırnak makası gibi kişisel tuvalet malzemelerini paylaşmamak
- ▶ Enfeksiyon kapılmışsa, kan veya sperm bağışı yapmamak
- ▶ Güvenlikli cinsel ilişkide bulunmak (prezervatif kullanmak)
- ▶ İşiniz başkalarının kanına maruz kalmayı gerektiriyorsa, doktorunuzdan tavsiye almak

Tedavi ve denetleme

B türü sarılığı tanılamak ve enfeksiyonun ilerlemesini izlemek için birkaç kan testi vardır. Bu testleri doktorunuz veya karaciğer uzmanınızla konuşun.

B türü sarılık enfeksiyonu olan kişilerin, tedavi seçenekleri konusunda doktora danışmaları önerilir. Doktorunuz, belirtilerimize ve enfeksiyonun aşamasına bağlı olarak atılacak adımları kararlaştıracaktır. Bu, düzenli testleri ve/veya antiviral ilaçları içerebilir.

Yaşam biçimi tavsiyeleri

- ▶ Sağlıklı ve dengeli beslenin
- ▶ Fazla içki içmeyin
- ▶ Sigarayı azaltın veya tercihen kesin
- ▶ Alternatif ilaçlar almadan önce, bazıları karaciğeriniz için zararlı olabileceğinden, uzman doktorunuza veya aile doktorunuza danışın.

Doktorunuzla bu konuyu konuşmak için bu broşürü de yanınızda götürebilirsiniz.

Daha fazla bilgi için:

- ▶ Hepatitis Australia
Telefon: 1300 437222 (Yerel Eyalete/Bölgeye bağlanan Ulusal Bilgilendirme Hattı)
www.hepatitisaustralia.com
- ▶ Kanser Kurulu Yardım Hattı 13 11 20 veya <http://www.cancer.org.au/Home.htm> sitesini ziyaret edin
- ▶ Avustralya HIV Tıbbi Derneği
www.ashm.org.au
- ▶ Avustralya Mide ve Bağırsak Hastalıkları Derneği
www.gesa.org.au/leaflets.cfm
- ▶ Ulusal B Türü Sarılık Birliği
<http://alliance.hepatitis.org.au> sitesinde 'Resources-Patients' (Kaynaklar-Hastalar) bölümüne bakın

Avustralya HIV Tıbbi ve NSW Kanser Konseyi tarafından hazırlanmıştır

NSW Sağlık Bakanlığı tarafından fon sağlanmıştır

ashm
Australasian Society for HIV Medicine

Australasian Society for HIV Medicine
Locked Mail Bag 5057 Darlinghurst NSW 1300
Telefon: 02 8204 0700
Faks: 02 9212 2671
Elektronik Posta: ashm@ashm.org.au

ISBN: 978-1-920773-83-0

© Australasian Society for HIV Medicine 2010
ABN: 48 264 545 457

Şubat 2010'da yayınlanmıştır
Haziran 2010'da yeni basımı yapılmıştır

Bu bilgilendirme belgesini basın veya şuradan daha fazla kopyasını isteyin:
www.ashm.org.au/publications

Turkish

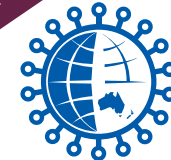
Hepatitis Fact Sheet

For people newly
diagnosed

B Türü Sarılık Bilgilendirme Belgesi

Yeni tanı konulmuş
kişiler için

Positive

ashm
Australasian Society for HIV Medicine

B türü sarılık nedir?

Sarılık, karaciğerin iltihaplanması demektir. Buna çoğunlukla, B türü sarılık virüsü gibi bir virüsün bulaşması neden olur. B türü sarılık virüsü bedene girdiğinde, yaşadığı ve çoğaldığı karaciğere gider. İltihaplanmanın çoğuna ve karaciğerin hasar görmesine ne yazık ki, bedenin virüsü öldürme çabası neden olur.

B türü sarılık bulaşmasının etkisi, kişinin bedenine enfeksiyonun girdiği zamanki yaşa bağlıdır. B türü sarılık iltihabı olan bebeklerde hemen hemen her zaman uzun süreli (müzmin) enfeksiyon gelişir; enfeksiyonu yetişkin olarak kapan kişilerin bedeninin virüsten temizlenme olasılığı yüzde 95'tir.

B türü sarılık olan birçok kişide bunun belirtileri görülmediği için virüs kaptıklarının farkına varılmaz. Kimi kişiler yorgunluk, mide bulantısı ve sarılık (gözlerin ve cildin sarılaşması) gibi belirtileri yaşar, ama bebeklerin enfeksiyon belirtileri geliştirmesi çok nadirdir. Gençlerin ve yetişkinlerin yaklaşık yüzde 50'si, enfeksiyonu ilk kaptıklarında, şiddetli B tipi sarılık denilen sararma yaşar.

Müzmin b türü sarılık

Bir kişiye, virüs enfeksiyonu 6 aydan uzun bir süre devam ettiğinde müzmin B türü sarılık tanısı konulur (kan testleri ile doğrulanır).

Müzmin b türü sarılık, enfeksiyon kapan yetişkinlerin yaklaşık yüzde 5'inde, kimi çocuklarda ve bebeklerde gelişir.

Müzmin B türü sarılık olan kişilerin yaşam boyu enfeksiyon taşıma olasılığı vardır ve genellikle sağlıklı olsalar da, siroz (karaciğerin zedelenmesi) ve karaciğer kanseri gibi ciddi komplikasyonların oluşma riskleri fazladır.

Önemlisi, B türü sarılık olan kişilerde, kimi basit önlemleri izlemezlerse, bu enfeksiyonu başkalarına bulaştırma tehlikesi vardır.

B türü sarılık nasıl yayılır?

B türü sarılık, enfeksiyonlu bir kişiden kan veya (salya, anne sütü, meni ve kadınlık organından sıvılar gibi) diğer bedensel sıvıların, enfeksiyona karşı duyarlı olan bir kişinin bedenine girmesiyle yayılır. B türü sarılık şöyle yayılır:

- ▶ B türü sarılığı olan gebe bir kadın enfeksiyonunu bebeğine geçirebilir
- ▶ Prezervatifsiz önden, arkadan veya ağızdan cinsel ilişki
- ▶ İğneleri, şırıngaları ve diğer enjeksiyon araçlarını yeniden kullanmak
- ▶ Bedene dövme yaptırma veya deldirme
- ▶ Enfeksiyonu olan bir kişi ile diş fırçalarını, traş bıçaklarını veya tırnak makaslarını paylaşma
- ▶ Kan nakli (Avustralya'da çok seyrek rastlanır)
- ▶ Kazara iğne batarak yaralanma veya enfeksiyonlu kan veya beden sıvılarının sıçraması
- ▶ Temas sporlarında, yaralanmalar enfeksiyonlu kan ile temasa yol açarsa

Enfeksiyonun belirtileri

B türü sarılık virüsünün bulaştığı birçok kişide belirtiler görülmez. Ancak, şiddetli enfeksiyon şu belirtilerle sonuçlanabilir:

- ▶ İştah kaybı
- ▶ Mide bulantısı ve kusma
- ▶ Yorgunluk
- ▶ Sararma (sarımtrak gözler ve cilt)
- ▶ Karında (karın bölgesinde) ağrı
- ▶ Kas ve eklem ağrıları

Kimler B türü sarılığa karşı aşı olmalıdır?

Şu kişiler aşı olmalıdır:

- ▶ Tüm bebekler ve küçük çocuklar
- ▶ B Türü Sarılık oranının fazla olduğu ülkelerde doğan göçmenler (Örn. Güneydoğu Asya, Pasifik Adaları, Güney veya Doğu Avrupa veya Afrika)
- ▶ 10-13 yaşları arasındaki gençler (önceden aşı olmamışlarsa)
- ▶ Şiddetli ve müzmin B türü sarılık olan kişilerin evde temasta olduğu kişiler
- ▶ Enfeksiyonlu kişilerin cinsel açıdan etkin eşleri
- ▶ Bedenlerine kan ürünleri alanlar
- ▶ Sağlık bakımı ve acil görevlileri
- ▶ Erkeklerle cinsel ilişkide bulunan erkekler (MSM)
- ▶ Damardan Uyuşturucu Kullananlar (IDU)

Başkalarına söylemem gerekir mi?

B türü sarılık testinizin sonuçları kişiseldir. Hemen herhangi bir kişiye söylemeniz gerekmez, ancak enfeksiyonun yayılmasını engellemek için aşağıda belirtilen şekilde önlem almanız gerekir.

Cinsel ilişkide bulunduğunuz kişilere ve ev içinde temasınız olan kişilere, test yaptırabilmeleri ve aşı olabilmeleri için söylemeniz tavsiye edilir.

Bir sağlık bakımı görevlisi iseniz, 'maruz kalmaya eğilimli' işlemleri yapmamalısınız (daha fazla bilgi için bu bilgilendirme belgesindeki destek servislerine başvurun). Avustralya silahlı kuvvetlerinde iseniz, müzmin B türü sarılığınız varsa, bunu açıklamamanız gerekecektir.